SURINAAMSCHE COURANT.

(No. 66.) VRYDAG DEN 18e. AUGUSTUS. (Ao. 1820.)

PARAMARIBO.

ZEE-TYDING.

BINNENGEKOMEN:

Zijner Majesteits Korvet van Oorlog, *de Komeet*, Kapt. Luit. A. BLOM, van Curaçao.

UITGEZEILD:

Het Schip *de Vereeniging*, Kapt. A. Boos.

Het Schip *de Vrouw Catharina*, Kapt. I. VAN DYLL.

Het Schip *Alida Hester*, Kapt. F. C. BARLOP, alle drie naar Amsterdam.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

Uittreksel uit de Amsterdamsche Couranten van Meij 1820.

GROOT = BRITTANNIE.

LONDEN, *den 12den Mei.* Men klaagt te Sierra-Leone, dat de neger-handel nog steeds sterk gedreven wordt, vooral in de rivieren Pongas en Gallincas.

Op Isle de France heeft de koorts met den ... van Februarij, niet alleen aan de ..., maar in de binnenlanden, opgehouden. Op Isle de Bourbon heerscht zij nog. De besmetting was aangebragt geworden door een ...vaardijschip uit Ceilon en zoo heftig, dat ... gevallene in twee dagen stierf.

Op een schip van Liverpool, *the Bengal*, ... het laatst van November Calcutta verlaten, zijn bijna alle de personen, die er aan ... afscheids-bal deel genomen hadden, ... ziek geworden en gestorven. Het ... dat het schip 17000 onbereide ... gedroogde Buffelhorens aan boord had, die er aan het rotten geraakt waren. Onder de dooden was de scheeps heel meester, en zonder eenig anderen geneeskundigen is het schip naar Engeland gezeild. De ministers, van de omstandigheid onderrigt, hebben bevolen, in welke Britsche haven het ook moge aankomen, (zoo het indedaad ergens aanlandt) hetzelve oogenblikkelijk onder quarantaine te plaatsen, vermits men vreest, dat het openen van het hol besmetting en dood verspreiden zal.

Brieven uit Kanton in China, van den 14den Januarij, zeggen, dat er eenig verwijl in het laden der schepen voor dit saizoen geweest is, veroorzaakt doordien de inlandsche kooplieden, die thee naar Kanton brengen, dezelve enkel op staal of proefje verkoopen wilden, zonder al hun voorraad te Kanton te landen. Het bijzonder committé tot den theehandel weigerde te koopen anders dan volgens ouder gewoonte, en hierin eenstemmig blijvende, zijn de kooplieden, na het twee maanden te hebben uitgehouden, gedwongen geweest het punt op te geven, en de schepen zouden hunne lading ontvangen en afgevaardigd worden, zoodra zij gereed waren.

Met een schip, regtstreeks van Barcelona gekomen, zijn brieven van den 26sten April ontvangen. Zij melden, dat er in die stad onlusten uitgebarsten waren, gedurende welke eene groote hoeveelheid vreemde koopwaren vernield was; schijnende de invoering daarvan in dat gedeelte van Spanje zeer veel gisting verwekt te hebben.

SPANJE.

MADRID, *den 4den Mei.* O... Couranten zijn bestendig vervuld met decreten, door den Koning uitgevaardigd, tot herstel der verschillende maatregelen, door de Cortes genomen tot op het tijdstip van derzelver ontbinding in 1814. Zie hier een uit-

treksel uit die, welke in de Courant van heden vermeld worden:

» Ten einde in de publieke uitgaven die bezuiniging daar te stellen, welke de tegenwoordige omstandigheden vorderen, heeft de Koning bepaald, dat niemand twee tractementen, pensioenen of schadeloosstellingen uit de publieke schatkist mag genieten."

» Daar de regtbank der inquisitie, bij decreet van den 9den Maart, is afgeschaft, heeft de Koning, in overeenstemming met de provisionele Junta, bepaald, dat overeenkomstig het decreet der Cortes, van den 22sten Maart 1813, de regten, die, onder den titel van inquisitie en voor die stichting bestemd zijnde, aan eenige tolkantoren geheven werden, zijn afgeschaft."

» Insgelijks heeft Z. M. bepaald, dat, uit hoofde van het groot belang, hetwelk er bestaat in de bevordering van het openbaar onderwijs en de aanmoediging der schoone kunsten, de boeken en platen, welke in het koningrijk mogten ingevoerd worden, vrij zullen zijn van alle algemeene, afzonderlijke en gemeente regten. Dit decreet is gerigt aan Don *Joseph Canga Arguëlles*, en geteekend op het paleis, den 21sten April 1820."

Eindelijk zijn er door Z. M. eenige bepalingen vastgesteld, in het oog te houden bij de voordragt of keuze van personen, tot posten bij de verschillende takken van het beheer der financiën. De officiele courant zal naauwkeuriglijk de namen opgeven der personen, tot gezegde posten geroepen, ten einde de titels van den verkozenen onder het oog des publieks worden gebragt.

I T A L I E.

ROME *den 28e. April.* Over de uitbarstingen van den Vesuvius schrijft men uit Napels weder het volgende:

Na dat de Vulkaan, gedurende den dag van den 11den Maart uitgewoed had, verminderde de uitbarsting op den volgenden dag aanmerkelijk, en in plaats van vuurkolommen en uitwerpingen van gloeijende steenen, zag men thans dikke rookdampen van vulkanische asch, welke door den wind verscheiden mijlen voortgedreven werd. Eene groote menigte van deze asch viel den 13den in Napels en Posilipo, en den 17den viel dezelve nog sterker op Pompeja en Sorento neder. De Heer *van Gimbernat*, zich toen te Pompeja bevindende, vergeleek deze asch, met de daarvoor gehouden wordende zelfstandigheid, welke die stad en Herkulanum voor eenige eeuwen geheel bedekte, doch vond daarin geene overeenkomst. Deze uitwerping van asch duurde acht dagen onafgebroken voort, gedurende welken tijd de lava zeer vermeerderde. Den 19den begon de uitbarsting des avonds met eene nieuwe hevigheid. De lava-stroom overtrof alle voorgaande, die men zedert 15 maanden had zien vloeijen; dezelve verspreidde zich zeer snel over eene vlakte van 400 voeten breedte, en zoude het dorp Torre del Greco geheel verslonden hebben, zoo dezelve niet op eens eene andere wending genomen had. De lava stroom hield daags daarna op, en was na dien tijd zeer verminderd. Toen de uitbarstingen opgehouden hadden, beklom den Heer *van Gimbernat* op den 22sten den berg, en was niet weinig verwonderd op te merken, dat op de plaats, alwaar hij voor 12 dagen gestaan had, om de uitbarstingen gade te slaan, zich een nieuwe krater geformeerd had, uit welkers midden zich twee kegels, waarvan de eene omtrent 70 en de andere 50 voeten hoog waren, verhieven. De omvang van deze opening, uit welke in eenen nacht deze beide kegels ontstonden, bedroeg omtrent 400 voeten. De geheele oppervlakte van dezen nieuwen krater was op eene bewonderingswaardige wijze met zoutdeelen van onderscheidene kleuren overdekt. Het merkwaardigste dat men binnen den krater vond, was eene groote menigte zee-zout, met zwavel zure natrum vereenigd; een bewijs van de gemeenschap der zee met den vuurspuwenden berg.

Eene der zeldzaamste verschijningen vertoonde zich in den nacht van den 13den Januarij jl. Een helder en ver uitgestrekt licht, even als het Noorderlicht, vespreide zich boven den krater in de lucht. Hetzelve ontstond door den weerschijn of wederkaatsing van een

vreeselijk vuur, hetwelk in den vulkaan brandde, waarbij echter geene vlammen buiten den krater zigtbaar werden. Dit verschijnsel duurde tot den 16den voort, toen eene geweldige uitbarsting zoo vele gloeijende steenen uitwierp, dat drie bronnen met water, bij den berg, in eens opgedroogd werden. In den nacht van den 28sten verhief zich eene vuurpijramide van omtrent 50 voeten hoog, welke zich als een stroom van brandbaar waterstofgas vertoonde; deze schone pijramide brandde den geheelen nacht, en ofschoon de stralen der zon dezelve verbleekten, kwam zij den volgenden nacht weder ten voorschijn. In het begin van Februarij was de berg met sneeuw bedekt, terwijl de vlam uit den krater zich verdubbelde. Men moest hier het sterkste kontrast der natuur bewonderen; midden uit een veld van sneeuw zag men den steeds vuurspuwenden mond van den vulkaan en den afvlietenden vuurstroom der lava.

Den 15den werden de inwoners van Torre del Greco, van Resina en Portici door eene sterke aardbeving, welke met een geweldig gekraak uit het binnenste des bergs verzeld ging, zeer verontrust. In den volgenden nacht ontstond er een storm met zwaren regen, welke vier dagen aanhield. Het vuur van den Vesuvius brandde midden onder de stroomen van regen met nog meer hevigheid voort. De onderaardsche bewegingen des bergs deden dikwerf de huizen van Torre del-Greco en andere plaatsen aan de Zeekust schudden; eene menigte Lapillie, (kleine stukken lava) werden meer dan eene Italiaansche mijl ver van den krater geslingerd, en verstikkende dampen, welke met een hevig geweld uit eene zijde-opening des Vulkaans drongen, verspreiden zich soms tot over Portici.

ADVERTISSEMENTEN.

BENODIGD VOOR HET DEPARTEMENT DER ARTILLERIE,

3 Ribben Bruinhart Hout, lang 16 Vt. dik 8 á 9 dm.
10 do. do. do. lang 16 Vt. dik 6 á 7 dm.
100 Kopie Planken, lang 10 Vt. dik 2 dm.
20 Staven Vierkant Yzer, dik 1 dm.
12 do. do. do. „ ½ dm.
10 Vaten Steenkolen.
Een Vaatje 5 dms. Taaije }
Een do. Enkelde do. } Spijkers.
Een do. Lasijzers do. }
Een do. kleine Kuipers. }
6 Vaten Theer.
10 Pond Wit Timmerkrijt.
2 Groote Bijlen.
18 Boorijzers.
6 Schaaf- Bijtels.
1 Regte Passer.
4 Mes- }
2 Driekante Snik- }
2 Halfronde Zoete- } Vijlen.
2 Driekante do. }

Die genen die genegen mogten zijn deze Articulen te leveren, gelieven hunne Inschrijving-Biljetten intezenden, voor of op Maandag aanstaande, ter Gouvernements Secretarij; -- zullende de te leveren Goederen onderhevig zijn aan eene Inspectie en goedkeuring van de bevoegde Personen.

Paramaribo den 16e. Augustus 1820.

De Secretaris van het Gouvernement,
JAs. PRINGLE.

J. VAN WALRÈ Jr. Eerste Exploicteur deezer Colonie, zal op Vrijdag den 25e. Augustus 1820, ter Castelenye van den Hove *Civiel* publiek by Executie verkoopen:

Een Huis en Erf, staande en gelegen aan de *Dominé Straat*, aankomende J. H. ZEEGELAAR.

Paramaribo den 16e. Augustus 1820.

WEESMEESTEREN DER PORTUGEESCHE ISRAëLITISCHE GEMEENTE ALHIER, verzoeken aan alle de genen, welke eenige deugdelijke vorderingen ten lasten den Boedel Wijlen SIMHA NAHAR Wed. ABM. D' ARON JESSURUN mogten hebben, ofte aan deszelfs verschuldigd zijn, daarvan opgave en betaling te doen, aan de Wel Ed. Heer ARON ROBLES DE MEDINA, *Kassier Weesmeester.*

Wijders zal hare Nalatenschap op Donderdag 's namiddags den 24e. dezer de klokke vier uure, publiekelijk ten Sterfhuize van opgemelde Weduwe wer-

den verkocht, waaronder het getal van 16 Koppen Slaven, met namen: AFIBA, SAYETE, ZEMIRE, ABENA, ZWAANTJE, LEENTJE, PREMIER, LIBERTÉ, WINST, FRANÇOIS, GERRIT, MARTINA, MENHA, JANSIE, MEINTJE en AFFIE, alle aankomende voornoemde Boedel.

Paramaribo den 16e. Augustus 1820.

MOSES DASILVA SOLIS.
Gezw. Klerk.

THEATER.

GRAAVE STRAAT.

* * * Op Maandag den 21e. dezer, zal voor de Eerste Representatie der 11e. Inteekening, vertoond worden,

FENELON OF DE KAMERYKSCHE KLOOSTERLINGEN, Beroemd Treurspel.

en na hetzelve

DE KANONIK VAN MILANO, Blijspel.

S. Z. SOESMAN, Sec.

Alle de genen welke een deugdelijke vordering mogte hebben, ten lasten S. J. LABADIE en deszelfs mede halve Aandeel in de Plantagie *de Goede Verwagting*, worden vriendelijk verzocht, daarvan opgave te doen, bij den Heer H. J. POTHUYS, om na bevinding van zaken, zodanige propositie de doen, als met wederzijds belang is over eenstemmend.

Paramaribo den 14e. Augustus 1820.

De Ondergeteekende verzoekt een ieder die iets te pretendeeren heeft van den Boedel Wijlen hare Moeder Vrouwe F. C. VAN KAPS geboren KLOPMAN, hunne pretentiën in blanco in te zenden, ten einde na accoord bevinding betaling te erlangen; zoo ook die aan gemelde Boedel verschuldigd zijn, hunnen pretentiën te voldoen.

Wijders zal op aanstaande Dingsdag zijnde den 22 dezer des nademiddags 4 uure in het Huis aan de *Heere Straat* thans bij de Ondergeteekende bewoond wordende, den Inboedel worden verkogt, waaronder diverse Meubilaire goederen, als mede verscheidene bekwaame Huis-Slaven; als Waschters, Voetebooij &c. en wat verders ten voorschijn zal werden gebragt.

Paramaribo den 17e. Augustus 1820.

E. S. VAN KAPS.

Te Koop bij A. F. O. KREMER qq. naast Mejuffrouw M. KLOPMAN, aan de *Heere Straat*, tegens kontant, Boter Z. M. en Leidsche Kazen, Gegoten Kaarzen van 4, 6 en 8 in 't Pond, Genever, Witte Brandewijn, Bier in Oxhoofden, Fransche Wijn Azijn in Pullen, Trommels Banket, Dames en Jongens Schoenen, Specerijen, en diverse andere Goederen aangebragt per de Surinaamsche *Vriend* Kapt. CLAUS.

Paramaribo den 17e. Augustus 1820.

Kapt. HENDRICK BOS, voerende 't gekoperd Schip *de twee Vrienden*, zal op den 28e. dezer, deszelfs Brievenzak sluiten en de reijs naar *Rotterdam* aannemen, verzoekende aan de Heeren Inladers hunne Producten aan Boord te zenden.

NB. Franco Vragt van *Rotterdam* naar *Amsterdam*.

Paramaribo den 18e. Augustus 1820.

Het Brikschip *Generaal Don Antonio*, gekomen van *Maranhao*, zullende vertrekken, nodigd Kapt. J. H. COELHO en den Heer J. D. S. ALMEIDA, alle de geenen uit die eenige wettige Pretensien mogten hebben op genoemd Schip, Kapt. J. A. COELHO, of gemelde Heer J. D. S. ALMEIDA, hunne Pretensien op te geven, en accoord bevonden wordende, betaling te erlangen ten hunnen Huize uiterlijk voor of op Vrijdag den 18 Augustus 1820.

W. A. J. WULFINGH is voornemens uit deze Kolonie te vertrekken, inviteerd dus alle de geenen welke eenige vorderingen ten zijnen lasten mogten hebben, dezelve ter voldoening intezenden.

Gedrukt te PARAMARIBO ter Gouvernements Drukkerij van C. J. FUCHS.